ગુજરાતમિત્ર તથા ગુજરાતદર્પણ

આસપાસ ચોપાસ

આસપાસનાં પ્રદેશની સિદ્ધિ અને સમસ્યાની વાત...!

આસપાસનાં પ્રદેશની સિદ્ધિ અને સમસ્યાની વાત...!

● મંગળવાર તા. ૬ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૧

પાયાની સુવિધાનાં અભાવ વચ્ચે વિકાસ માટે પા...પા... પગલી ભરતું ડભલાઇ

નવસારી તાલુકાનું ડભલાઇ ગામ આદિવાસી વસ્તી ધરાવતું ગામ છે. મુખ્યમાર્ગને અડીને આવેલું હોવા છતાં સુવિધાનાં નામે મીંડુ વર્તાઇ છે. પાણીની ટાંકી શોભાનાં ગાંઠીયા સમાન છે. તો આરોગ્ય સુવિધા ગામે જણાતી નથી. ત્યારે ડભલાઇ ગામનો વિકાસ કયારે થશે?

ટાઉન ટોક
સરજુ મોદી

નવસારી તાલુકાનાં પૂર્વ પટ્ટીનાં ગામો રાજયનાં કેબીનેટ મંત્રી મંગુભાઇ પટેલનાં મતવિસ્તારમાં હોય ઘણાં ગામોમાં વિકાસનાં

પ્રાથમિક શાળા

કામો પૂરઝડપમાં થયેલા જોવા મળે છે. ને ઘણાં ગામો રાજકીય હુંસાતુંસીનો પણ ભોગ બન્યાનું જાણવા મળે છે. તે પૈકીનું નવસારી તાલુકા પંચાયત વિસ્તારનું ડભલાઇ- બૂટલાવ જુથ

ડભલાઇ ગામે પાણીની સુવિધામાં ભ્રષ્ટાચારનો અજગર ભરડો

ગ્રામપંચાયતોનું ડભલાઇ ગામ આજે વિકાસ કામો માટે ફાંફાં મારતું હોય એમ લાગે છે. ગામલોકોનાં પ્રયત્નોથી દૂધમંડળી,ખૂંટાઇ માતાનું મંદિર અને મીનરલ વોટર પ્લાન્ટ ડભલાઇ ગામે જોવા મળે છે જયારે માર્ગોની સમસ્યા ગામલોકોને પરેશાનીમાં મૂકી રહી છે. તો ડભલાઇ ગામમાં સરકારી જમીનોમાં ખેતી થથી હોવાની ચાલતી પ્રવૃત્તિપણ ગામવાસીઓ ડામવા માટે મહેસુલીતંત્ર પણ

ચોતરો

રાખેલી આશાઓ પણ ઠગારી નીવડી રહી છે. ડભલાઇ- બુટલાવ જુથ ગ્રામ પંચાયતનાં ડભલાઇ ગામે થયેલાં માર્ગોનાં ગામોમાં પણ ભ્રષ્ટાચાર આચરાઇ રહ્યાનું ગામલોકો કહે છે અને જયારે ડભલાઇ ગામનાં

ડભલાઇ ગામનાં વિનોદભાઇ પટેલ સંગીત ક્ષેત્રમાં જાણીતા તો રામભાઇ ભુલાભાઇ પટેલ સ્વાતંત્ર્ય સૈનિક

રામભાઇ ભૂલાભાઇ પટેલે આઝાદીની લડતમાં સક્રિય ભાગ ભજવી, ડભલાઇ ગામનું નામ રોશન કર્યું હતું એમ તો સરકારી ચોપડે ડભલાઇ બુટલાવ જુથ ગ્રામ પંચાયત હોય ડભાઇનો વસ્તીઆંક માત્ર ૫૮૫ જ રહ્યો છે.

નવસારી તાલુકાની પૂર્વ પટ્ટીમાં ચાર-પાંચ મુખ્ય માર્ગોને બાદ કરતાં મુખ્ય વસ્તી આદીવાસીઓની છે. પરંતુ આજે પણ આદીવાસીઓની સમસ્યા ઠેરની ઠેર જ રહેવા પામી છે. આ વિસ્તારમાંથી ચૂંટાતા ધારાસભ્ય મંગુભાઇ પટેલ રાજયાં

સ્વાન્તઃસુખાય પ્રોજેક્ટ હેઠળ પુસ્તકાલય

આદીજાતી વિભાગમાં કેબીનેટ મંત્રી છેલ્લા ત્રણ ટર્મથી હોવા છતાં તેમજ રાજય સરકારે પંદર

ડભલાઇ દૂધ મંડળી

માત્ર ૧૫૯ હેક્ટર વિસ્તારમાં વિકસેલા ડભલાઇનાં સરકારી ચોપડે ૧૫૧ રહેણાંક મકાનો

હજાર કરોડ ₹ ની વનબંધુ કલ્યાણ યોજના અમલમાં મુકયાને ત્રણ ઉપરાંત વર્ષ થયેલા હોય પરંતુ સ્થાનિક લોકોને વનબંધુ કલ્યાણ યોજનાથી ઝાઝો ફરક પડયો નથી. ગ્રામપંચાયત વિસ્તારમાં છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં થયેલા કામોની પણ તપાસ થાય તો અન્ના હજારેનાં ભ્રષ્ટાચાર હટાવવા માટે લોકપાલ બીલની માંગણીમાં મળેલા પ્રચંડ સમર્થનનો જવાબ સરકારી તંત્રને મળી જ જાય છે. આ પરિસ્થિતિ વચ્ચે રાજયનાં મુખ્યમંત્રી નરેન્દ્રત્રાઇ મોદી 'હું ખાતો નથી અને ખાવા દેતો નથી'નું સૂત્ર આપે

ગામલોકોનાં સહયોગથી સાકાર પામેલું ખુંટાઇ માતાનું મંદિર તથા પાણીજન્ય રોગોનાં છૂટકારા માટે મીનરલ વૉટર પ્લાન્ટ

છે. તો બીજી બાજુ રાજયપાલે લોકાયુકની થયેલી નિમણૂકને હાઇકોર્ટમાં પડકારવામાં આવે છે. આ બેધારી નીતિનાં મૂળમાં

(અનુસંધાન પાના નવ પર)

ખૂંટાઇ માતાજી મંદિર

સમાહર્તા ડો. સંધ્યા મેડમ એક નજર ઈધર ભી

ડભલાઈની સરકારી જમીનો પર ખાનગી ઈસમોનો કબજો

નવસારી તાલુકાનાં પૂર્વ વિસ્તારમાંથી ધારાસભ્ય તરીકે ચૂંટાયેલા મંગુભાઇ પટેલ રાજ્યમાં કેબીનેટ મંત્રી હોવા છતાં જિલ્લાનાં વહીવટમાં તો દીવા તળે અંધારાની જ પ્રતીતી થઇ રહી છે. નવસારી તાલુકાનાં ડભલાઇ સહીતનાં ગામોમાં ખાનગી ઈસમો દ્વારા સરકારી જમીનોમાં બિંન્દાસ્તપણે ખેતી થતી હોવા છતાં જિલ્લા મહેસુલતંત્રને તપાસ કરવાની ફુરસદ મળતી નથી.

નવસારી જિલ્લાનાં ખાડે ગયેલા મહેસુલીતંત્રથી સામાન્ય પ્રજા તો હેરાન પરેશાન થઇ ચૂકયા છે. તો નવાસારી તાલુકાનાં ડભલાઇ

(અનુસંધાન પાના નવ પર)

સરકારી જમીનમાં ખેતી

સરકારી જમીનોમાં બિંન્દાસ્ત ખેતી થતી હોવા છતાં મામલતદારને તપાસ કરવાની ફુરસદ નથી

સ્થાપત્ય અને ધર્મસ્થળોથી પ્રસિધ્ધ જુનાગઢ પંથક

સોરઠનાં નામથી પ્રસિધ્ધ જુનાગઢ જિલ્લાને કુદરતે બે હાથ મોકળા કરીને સૌંદર્યની લહાણી

સાસણગીર

કરી છે. ઐતિહાસિક સાંસ્કૃતિક અને પ્રાકૃતિક વિરોધાભાસનું વૈભવ પણ આપ્યું છે. જુનાગઢ શહેરમાં અનેક સ્થળો આવેલા જેમાં ગિરનાર, અશોક શિલાલેખ, દામોદર કુંડ, ભવનાથ મંદિર ઉપરાંત સક્કર બાગ પ્રાણીસંગ્રહાલય, નરસિંહ મહેતાનો ચોરો વિગેરે વિસ્તારો છે. જ્યારે જુનાગઢ જિલ્લામાં આપણે આજે સફર કરીશુ.

જૂનાગઢ જિલ્લા મથકથી ૯૭ કિ.મિ.ના અંતરે આવેલ પ્રભાસ

આંબાજળ નદીનાં કાંઠા પર શોભાયમાન સત્તાધાર ''ભૂખ્યાને રોટલો અને અનાથને આશરો'નાં સૂત્રને ખરા અથમાં સાર્થક કરે છે.

તીર્થક્ષેત્ર સ્થિત પ્રાચીન અને બાર જ્યોર્તિલીંગમાંના પ્રથમ જ્યોર્તિલીંગ ભગવાન સોમનાથનું અતિ ભવ્ય મંદિર છે. આ મંદિર વૈદિક કાળથી પણ પુરાણું છે. વિધર્મીઓના આક્રમણને કારણે છ-છ વખત ખંડિત થયેલા ભારત વર્ષના આ શ્રધ્ધા

તુલશીધામ મંદિર

કેન્દ્રનો દરેક વખતે જીર્ણોધ્ધાર થયો છે. અને દરેક વખતે મંદિર વધુ સમૃદ્ધ થયું છે. તા. ૧૧ મે ૧૯૫૧ના દિવસે લોહપુરૂષ શ્રી સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલના પ્રયાસોથી મંદિરનો સાતમી વખત જીર્ણોધ્ધાર કરી સોમનાથ જ્યોર્તિલીંગની પ્રાણ

(અનુસંધાન પાના નવ પર)

સાસણ ગીર જૂનાગઢ જિલ્લા મથકથી ૬૦ કિ.મી. અંતરે આવેલું છે. સિંહ, સાવજ, ઉનિયો વાઘ, બબ્બર શેર તરીકે જગપ્રસિધ્ધ એશિયાટીક લાયન સોરઠના સાવજને કુદરતના ખોળે વિહરતો નિહાળવા ગીરનું જંગલ ખૂંદવું પડે

નવસારીમાં બાપ્પા મોરીયા

નવસારી પાંચહાટડી નવશણગાર સજેલા ગણપતિ બાપ્પા તથા બાળભક્ત

ટાઉન ટૉક (અનુસંધાન પાના સાતનું)

ભ્રષ્ટાચાર અને કૌભાંડોની હારમાળા જ ઘરબાવેલી છે.

ડભલાઈ ગામની એક હજારથી વધુ વસ્તીમાં સૌથી વધુ વસ્તી આદીવાસીઓની છે. ડભલાઈ ગામનો ૧૫૯ હેકટરમાં પથરાયેલા રેવન્યુ વિસ્તારમાં ૧૫૧ ઘરો આવેલા છે. જેમાં નાયકવાડ તથા પટેલ ફળીયું, મુખ્ય છે. આ ઉપરાંત નિશાળ ફળીયાનો સમાવેશ થાય છે. ડભલાઈ ગામમાં પ્રાથમિક શાળા ઉપરાંત આંગણવાડી આવેલી છે. ખડસુપા- બોર્ડીંગથી સાતેમ જતાં મુખ્યમાર્ગ પર આવેલ ડભલાઈ ગામ સાતેમ- ખડસૂપા વચ્ચે આવેલુ છે. મુખ્યમાર્ગથી અડધો કી.મી.ના અંતરે આવેલ ડભલાઈ ગામમાં ખેતમજૂરોની વધુ વસ્તીમાં આર્થિક પરિસ્થિતિ સામાન્ય જ કહી શકાય. ગામમાં આવેલ પ્રાથમિક શાળામાં હાલ નવા ઓરડાનું બાંધકામ ચાલી રહ્યું છે જેમાં કામ કરનારી એજન્સીએ મટીરીયલ લઈ જવા માટે પણ કમ્પાઉન્ડ વોલ તોડવામાં આવી છે જે સરકારી (પ્રજાનાં) પૈસાનો દુર્વ્યય જ થતો હોવાનું કહેવાય છે. ગામમાં ચાલીસ ટકા યુવાનો હાલ ગામમાં ધાર્મિક ઉત્સવો ઉજવે છે જેમાં હોળી- ધૂળેટી, રક્ષાબંધન, ગોકુળઅષ્ટમી રંગેચંગે ઉજવાઈ છે.

નવસારી તાલુકાનાં ડભલાઈ

વનકુટીર

ગામનાં વિનોદભાઈ બાલુભાઈ પટેલે સંગીતનાં સૂરોથી ગામને એક અલગ ઓળખ આપી છે. જો ગામનાં હાલનાં સરપંચ, નાનુભાઈ રમણભાઈ નાયકાએ

ડભલાઇ-બુટલાવ જુથ ગ્રામ પંચાયત વિસ્તારમાં ડભલાઇ ગામે જ એકમાત્ર પ્રાથમિક શાળા

સૌથી વધુ સમય ડભલાઈમાં સરપંચપેદ ભોગવ્યું છે. જયારે ઉપસરપંચ તરીકે હાલ છીબુભાઈ દેવાભાઈ પટેલ ગ્રામપંચાયતનો વહીવટ ચલાવી રહ્યા છે. ડભલાઈ ગામમાં આદીવાસી વસ્તી વધુ હોય ઘરવિહોણાને આવાસનો લાભ આપવામાં હજુ ઘણાં ઘરો બાકી છે. જિલ્લા ગ્રામ વિકાસ એજન્સીનાં રેઢીયાળ કારભારમાં ઘણાં જરૂરિયાતમંદ લાભાર્થીઓનાં નામો બીપીએલ યાદીમાંથી જ બાકાત કરી દેવાતાં આજે પણ જરૂરિયાતંદ લાભાથીઓ આવાસનાં લાભથી વંચિત રહેવા પામ્યા છે. તો ગામમાં ઘણાં પરિવારો પશુપાલન વ્યવસાય પર નિર્ભર હોય ગામમાં ડભલાઈ બુટલાવ દૂધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળી પણ ગામલોકોનાં સહયોગથી કાર્યરત છે. ગામમાં ચાલતાં પશુપાલન વ્યવસાયમાં પણ ગામલોકોને હજુ સુધી પશુ દવાખાનાની સુવિધા મળવા પામી નથી. એમ તો ગામના ખેડૂતો શેરડી, ડાંગર સાથે લીલીનાં ફૂલોની ખેતી કરી રહ્યા છે.

ગામનાં ખેડૂતો લીલીનાં ફૂલોને રેલ્વે માર્ગે મુંબઈ પહોંચાડી મુંબઈનાં ફુલબજારોનાં ભાવો મેળવી રહ્યાં છે. આમ છતાં રાજય સરકારે આજદીન સુધી લીલીનાં ફૂલોની ખેતી માટે ખેડૂતોને પ્રોત્સાહીત કરવાનાં પ્રયત્નો કર્યા નથી. જે ખેડૂતોને સમજાતું નથી.

આ ઉપરાંત તો ડભલાઈ ગામની સરકારી તળાવ અને ગોચરની જમીનોની ગ્રામપંચાયતની સારસંભાળ કરવાની જવાદારી હોવા છતાં આજે પણ ગામમાં ખાનગી ઈસમો દ્વારા બેરોકટોક સરકારી જમીનોમાં ખેતી થઈ રહી છે ત્યારે ગામપંચાયતનાં અસ્તિત્વ સામે પણ પ્રશ્નાર્થ મુકાઈ રહ્યો છે. સરકારી જમીનમાં થતી ખેતી અટકાવવા ગામલોકોએ પણ વારંવાર રજૂઆત કરવા છતાં ગામલોકોનું રૂવાડુંયે ફરકતું નથી. આ સિવાય ગામની એકમાત્ર પ્રાથમિક શાળાની બાજુમાં પાણી-પુરવઠા બોર્ડ દ્વારા પાવર પ્રોજેકટ યોજના હેઠળ બનાવવામાં આવેલી પાણીયોજનાની પાણીની

એક હજારથી વધુ વસ્તી ધરાવતાં ડભલાઇ ગામનાં નાનુભાઇ પટેલ સૌથી વધુ વર્ષ સરપંચપદે

ટાંકી અને હવાડો આજે પણ ધોળા હાથી સમાન બિનઉપયોગી હાલતમાં ખંડેર બની રહ્યા છે.

ગામનાં પાદરેથી

મુ.પો. ડભલાઇ, તા. જિ. નવસારી

ક્રમ	વિગત	આંકડા
૧.	વિસ્તાર	૧૫૯-૯૭-૦૦ હેક્ટર
૨.	કુલ ઘરો	૧૫૧
૩.	મતદારો	૫૭૫
૪.	વોર્ડ સભ્યો	૭
૫.	કુલ ફળિયા	૩
૬.	પાણીની ટાંકી	૨
૭.	પ્રાથમિક શાળા	૧
૮.	આંગણવાડી	૧
૯.	હેન્ડ પંપ	૭
૧૦.	ઇલેક્ટ્રીક મોટર	૪૫
૧૧.	તળાવ	૧
૧૨.	તાલુકા-જિલ્લા મથકનું અંતર	૨૦ કી.મી.
૧૩.	તલાટી કમમંત્રીનું નામ	જીતેન્દ્રસિંહ બી. પરમાર
૧૪.	સરપંચ	નાનુભાઇ રમણભાઇ નાયકા
૧૫.	ઉપસરપંચ	છીબુભાઇ દેવાભાઇ પટેલ

છેલ્લા સાત વર્ષથી બનેલી પાણીની ટાંકી ગામલોકોને ઉપયોગી બની નથી. જેનાં લીધે સ્થાનિક લોકોને મળવાપાત્ર પાણીની સુવિધા ઝુંટવાઈ જવા પામી છે. જયારે નાયકીવાડમાં બનેલી પાણીની ટાંકી રહીશોને પાણી પૂરુ પાડી રહી છે. તો દુધમંડળીનાં મકાનમાં જ ગામલોકોનાં સહયોગથી મીનરલ વોટર પ્લાન્ટ બનાવવામાં આવ્યો છે. જેમાંથી ગામને પાણીજન્ય રોગોમાંથી મુકિત મળવા પામી છે. અગાઉ ડભલાઈ ગામ પણ રોગચાળાનાં અજગર ભરડામાં આવી ચૂકયુ છે. ગામમાં આરોગ્ય સેવાનું નામોનિશાન નથી.

સીમમાર્ગ

બસસ્ટેન્ડ

ડભલાઈવાસીઓએ પાંચ કી.મી. દૂર નાગધરા પ્રાથમિક આરોગ્ય કેન્દ્ર સુધી જવું પડે છે. રાત્રીમાં

આરોગ્ય સુવિધાનાં નામે અલ્લાયો! ગામલોકોએ પાંચ કી.મી. દૂર નાગધરા જવું પડે છે

ગરીબવર્ગને આરોગ્યસેવા મેળવવા માટે પરેશાની ભોગવવી પડે છે.

જયો ગામલોકોએ રાહતદરનુ અનાજ પૂરુ પાડવા માટે તો નાગધરા મંડળીનીશાખા ડભલાઈ ગામે કાર્યરત હોય તે રાહત છે. જયારે એસ.ટી. બસની અપુરતી સુવિધામાં વિદ્યાર્થી વર્ગે ઘણું પરેશાન થવું પડે છે. નવસારી કોલેજ કરતાં વિદ્યાર્થીઓ કે પછી સાતેમ- નવસારી માધ્યમિક ઉચ્ચત્તર માધ્યમિકમાં અભ્યાસ કરતાં વિદ્યાર્થીઓએ મહામુસીબતે શાળાએ પહોંચે છે. એમ તો ડભલાઈ પાટીયા સુધી ચાલીને જતાં ગામલોકોને ઘણીવાર એસ. ટી. બસ મળી જાય છે પરંતુ ખાનગી વાહનોનો પણ ઘણીવાર આશરો લેવો પડે છે.

ડભલાઈ ગામનાં લોકોનાં આર્થિક સહયોગથી ગામની મધ્યમાં સરસ મજાનું ખૂંટાઈ માતાનું મંદીર બનાવવામાં આવેલેં છે. તો તળાવ નજીક વન વિભાગ દ્વારા વનકુટીર બનાવવામાં આવેલું છે. દૂધમંડળીવાળા વિસ્તારમાં બનેલ ચોતરો પણ ગામનાં વર્ષો જૂનાં વસવાટની ગવાહી પૂરી જાય છે તો ગામનાં વડીલોએ આઝાદીની લડતમાં પણ ભાગ લીધો હતો. જેમાં ડભલાઈનાં રામભાઈ ભુલાભાઈ પટેલને સ્વાતંત્ર્યસેનાનીનું બિરૂદ મળ્યું હતું.

મીનરલ વોટર પ્લાન્ટ

ડભલાઇમાં સાત વર્ષથી બનેલી પાણીની ટાંકી શોભાના ગાંઠીયા સમાન

નવસારી તાલુકાનાં ડભલાઈ ગામની પ્રાથમિક શાળાની બાજુમાં પાણી-પુરવઠા બોર્ડ દ્વારા સાત વર્ષથી

બંધ હાલતમાં પાણીની ટાંકી

બનાવેલી પાણીની ટાંકી આજે પણ શોભાનાં ગાંઠીયા સમાન જ પુરવાર થઈ જતાં સ્થાનિકો લોકોએ પાણી માટે ફાંફાં મારવા પડે છે.

રાજ્ય પાણી પુરવઠા વિભાગે મીની પાવર પ્રોજેક્ટ અંર્તગત બનાવવામાં આવેલી પાણીની ટાંકીઓમાં મોટાભાગની યોજનાઓમાં બંધ હાલતમાં જ હોવાની જાણકારીઓ ઘણા ગામોથી મળી રહી છે. તેવામાં નવસારી તાલુકાનાં ડભલાઈ ગામે પાણી-પુરવઠા બોર્ડ દ્વારા સાત વર્ષ પહેલા મીની પાવર પ્રોજેક્ટ યોજના અંર્તગત પાણી યોજના બનાવવાનાં કામને મંજુરી આપી કોન્ટ્રાકટર આખી પાણી યોજના બનાવવાનું કામ શરૂ કરાયુ હતું. પ્રાથમિક શાળાનાં કંમ્પાઉન્ડને અડીને બનાવેલી ઓવરહેડ પાણીની ટાંકી બનાવવામાં આવી હતી.

જોકે પાણી યોજનામાં ઢોરને પાણી પીવાનો હવાડો પણ બનાવ્યો હતો. પરંતુ પાણીની ટાંકીમાંથી હવાડામાં પાણી પહોંચાડવાનું પાઈપલાઈન પણ ન બનાવાતાં હવાડો પશુ ઉપયોગી બન્યો નથી. પાણીની ટાંકીમાં પણ વીજજોડાણ બોર-મોટરનાં અભાવે આજદીન સુધી પાણીની ટાંકીમાં ટીપું પાણી પહોંચ્યું નથી. જેનાં લીધે સ્થાનિક લોકો માટે ઉપરોક્ત પાણીની ટાંકી છેલ્લા સાત વર્ષથી ક્રુર મજાક સમાન જ બની જવા પામી છે. શોભાનાં ગાંઠીયા સમાન બનેલી પાણીની ટાંકી, હવાડો આજે પણ સ્થાનિક લોકોને કનડી રહ્યો છે. પાણીની ટાંકીને લોકોપયોગી બનાવવા ગામલોકોએ વારંવાર કરેલી રજુઆતો પણ વાંઝણી નિવડતાં પાણી યોજના ધોળાહાથી સમાન જ પુરવાર થઈ રહી છે.

હવાડો

પાણીની ટાંકી બન્યાને સાત વર્ષ થયા, પરંતુ ગામલોકોને ટીપું પાણી પીવા માટે મળ્યું નથી

ફરિયાદ મંચ

વલસાડ-ખેરગામ-ધરમપુર માર્ગ નવિનીકરણમાં આચરાયેલા ભ્રષ્ટાચારની તપાસ ક્યારે?

(એક વાંચક-ખેરગામ)

વલસાડ જિલ્લાનાં માર્ગ-મકાન (રાજ્ય) વિભાગ દ્વારા આખા વર્ષ દરમિયાન બનતાં માર્ગમાં અધિકારીઓ અને કામ કરનારી એજન્સીની મિલીભગતમાં અનેક માર્ગો પર પડેલા ખાડાઓ કામમાં આચરાયેલા ભ્રષ્ટાચારનાં પુરાવા આપી રહ્યાં છે. તેવામાં વલસાડ-ધરમપુર માર્ગનાં નવિનીકરણમાં કરોડો રૂા. ખર્ચાયા પછી પણ પ્રથમ જ ચોમાસે પડેલા ખાડાઓ વાહનચાલકો માટે માથાનાં દુખાવા સમાન બની રહ્યા છે.

વલસાડ માર્ગ-મકાન (રાજ્ય)ની હદમાં આવતો વલસાડ-ખેરગામ માર્ગ અને ધરમપુર માર્ગ-મકાન વિભાગની હદમાં આવતો ખેરગામ-ધરમપુર માર્ગ કરોડો રૂપિયાના ખર્ચે જૂન માસમાં જ નવિનીકરણ કરવામાં આવ્યો હતો. માર્ગની બંને બાજુ ખાડા ખોદી નિયમ મુજબ પાકું પુરાણ કરી માર્ગ પહોળો કરવાનો હતો. પરંતુ કામ કરનારી એજન્સીની લાલીયાવાડીથી નવા માર્ગ પરથી પસાર થવાને બદલે વાહનચાલકોએ નવા ખાડાવાળા માર્ગ પરથી પસાર થવું પડે છે. છ કરોડથી વધુનાં ખર્ચે બનાવાયેલા વલસાડ-ખેરગામ માર્ગ અનેક ઠેકાણે બેસી ગયો છે. ગોરવડા અને ધડોઈ ગામ વચ્ચે - ચારથી પાંચ જગ્યાએ માર્ગ બેસી જતાં વાહનચાલકોને કરોડો રૂપિયાનાં કામમાં ગોબાચારી આચરાઈ હોવાની શંકા આવી રહી છે એમ તો ધરમપુર-ખેરગામ માર્ગની પણ એજ હાલત છે. હાલમાં જ નવિનીકરણ કરી પહોળા કરાયેલા આ માર્ગ પર એક-દોઢ ફુટ ઊંડા ખાડા પડી ગયા છે. ખેરગામના શામળા ફળિયા પાસે ભૈરવી જવાનાં માર્ગ પર રોડ બેસી જતાં ટ્રક પણ ફસાઈ ગઈ હતી. ખેરગામથી ધરમપુર સુધીનાં પંદર કી.મી.ના માર્ગ પર ઘણી જગ્યાએ માર્ગ બેસી ગયેલો જોવા મળે છે. કરોડો રૂપિયાના ખર્ચે પહોળા કરાયેલા ખેરગામ-વલસાડ માર્ગ અને ખેરગામ-ધરમપુર માર્ગ અનેક જગ્યાએ બેસી ગયેલો છે પરંતુ ખાડા પુરવાની પણ તંત્રને ફુરસદ નથી.

કામ કરનારી એજન્સી જ માર્ગ રિપેરીંગ કરશે: માર્ગ-મકાન

માર્ગ-મકાન ખાતું કહે છે કે....

વલસાડ-ધરમપુર માર્ગ નવિનીકરણમાં આચરાયેલા ભ્રષ્ટાચાર અંગે માર્ગ-મકાન વિભાગનો સંપર્ક કરતાં તેમણે જણાવેલ કે કામ કરનારની એજન્સીની ડિપોઝીટ જમા હોય એજન્સી દ્વારા જ રિપેરીંગ કરાશે એમ જણાવ્યું હતું.

સોનગઢ તા.નાં સીંગપુરથી ઉખલદાનો બિસ્માર માર્ગનું રિપેરીંગ ક્યારે?

(રમેશભાઇ ગાંવિત-ઉખલદા)

સોનગઢ તાલુકાનાં સીંગપુર ગામથી ઉખલદા ગામને જોડતો નજીકનો માર્ગ છે. આ માર્ગની હાલત ચોમાસા પૂર્વે જ બિસ્માર

હતો. ત્યારે વરસાદને કારણે માર્ગની હાલત એકદમ બિસ્માર થઈ જવા પામી છે. રસ્તા પર અનેક ઠેકાણે ખાડાઓ જોવા મળે છે. આ ખાડામાં વરસાદી પાણીનો ભરાવો થાય છે. રસ્તા પર ઘણાં ઠેકાણે એટલા ખાડા પડી ગયા છે કે એમાંથી રસ્તો શોધવો પડે છે. ઉપયોગી રસ્તાની આ બિસ્માર સ્થિતિને કારણે પ્રજાએ તથા વાહન ચાલકોએ ઘણો જ મૂશ્કેલીનો સામનો કરવો પડે છે. પરંતુ તંત્રને રસ્તો રિપેર કરવાની ફૂરસદ મળતી નથી.

ટુંકો માર્ગ રીપેરીંગ ન થતાં હાલ ચોમાસામાં ભારે વરસાદમાં ખાડામાં માર્ગ હોય તેવી પરિસ્થિતિ સર્જાતા વાહનચાલકો ભારે મુસીબતમાં મુકાઈ જવા પામ્યા છે.

સોનગઢ તાલુકાનાં સીંગપુર ગામથી ઉખલદાને જોડતો ટુંકા અંતરનો માર્ગ ચોમાસામાં વરસાદને કારણે એકદમ બિસ્માર થઈ ગયો છે. જ્યારે વરસાદે વિરામ લીધો હોય ત્યારે પણ માર્ગનાં ખાડાઓ ન પુરાતા હવે ખાડાઓનો માર્ગ બની જવા પામ્યો છે. સીંગપુરનાં કુંઠા ફળિયાથી ઉખલદા ગામને જોડતો માર્ગ પાકો બનાવવામાં આવ્યો હતાં. આ માર્ગ ઉખલદાથી આગળ વાયા અગાસવાણ વ્યારને જોડે છે. આ વિસ્તારમાંથી વ્યારા જતાં લોકો માટે સરળ અને

ચોમાસા પછી પેચવર્ક કરી રીપેર કરાશે: માર્ગ-મકાન

માર્ગ-મકાન ખાતું કહે છે....

સોનગઢ તાલુકાનાં સીંગપુર ગામથી ઉખલદા ગામ જવાનાં બિસ્માર માર્ગ અંગે માર્ગ-મકાન ખાતાનો સંપર્ક કરતાં તેમણે જણાવેલ કે ચોમાસા પછી પેચવર્ક કરવામાં વશે. ત્યારપછી દરખાસ્ત મંજૂર થતાં માર્ગને રિકારપેટ કરવાની કાર્યવાહી કરવા જણાવ્યું હતું.

વાચકોને આમંત્રણ

વિવિધ ગામોની સમસ્યાઓને વાચા આપવા માટે 'ગુજરાતમિત્ર'નો 'આસપાસ ચોપાસ' વિભાગ આપને આવકારે છે. આપના ગામના પ્રશ્ન અને સમસ્યા આ સાથેની કૂપન સાથે મોકલી આપો. નામ અને શકય હોય તો ફોન નંબર અવશ્ય લખવો, તમે નામ જાહેર કરવા નહીં માંગતા હોય તો તે પ્રકાશિત નહીં કરાય.

ફરિયાદ મંચ
આસપાસ ચોપાસ વિભાગ,
ગુજરાતમિત્ર, સોનીફળિયા, સુરત

ડાયરી

- સોનગઢ ફોર્ટની દક્ષિણ પૂર્વે ૧૨ કી.મી. દૂર મહારાષ્ટ્રની સરહદે આવેલ પૌરાણિક ગૌમુખમાંથી નિરંતર કુદરતી પાણીનાં ઝરા વહેણરૂપે વહે છે.
- જાણીતા ગુજરાતી કવિ ત્રિભુવનદાસ પુરૂષોત્તમદાસ લુહાર (સુંદરમ) ભરૂચ જિલ્લાનાં આમોદ તાલુકાનાં મિયામિતાર ગામનાં વતની હતા. તેમનો જન્મ મિંયા મિતાર ગામે તા. ૨૨-૦૩-૧૯૦૮નાં દિને થયો હતો.
- નાવાલ હિન્દી કોંગ્રેસનાં અધ્યક્ષ દાઉદ મહમદને મળવા મહાત્મા ગાંધીજી તેમનાં વતન સુરત જિલ્લાનાં કઠોર ખાતે ચોથી જાન્યુઆરી ૧૯૧૬નાં દિને પધાર્યા હતા. તેનાં બીજા દિવસે ગાંધીજીનો નવસારી ખાતે સત્કાર સમારંભ યોજાયો હતો.
- સને ૧૬૬૪નાં જાન્યુઆરી માસની ૬ થી ૧૦ તારીખ સુધી સુરત ષહેરમાં રૂા. એક કરોડથી વધારેની લૂંટ ચલાવી શનિવાર સવારે ૧૦ વાગ્યે છત્રપતિ શિવાજી મહારાજે સુરત શહેર છોડયું હતું. જોકે શિવાજીએ તો સુરતને ઘણીવાર લૂંટયું હતું.
- નવસારીની મધ્યમાં આવેલ લક્ષ્મણ હોલ અને સીતાબાઇ ટાવરનું સને ૧૮૯૨ની ૨૫મી ફેબ્રુઆરીએ કેરશાસજી રૂસ્તમજી દાદાચનદજીએ ઉદ્‌ઘાટન કર્યું હતું, જે નવસારીનાં ગૌરવસમાન આજે પણ નગરવાસીઓ માટે છે.
- ટપાલ ખાતાનાં ધાંધિયાનો ભોગ દેશનાં વડાપ્રધાનનાં પિતા પણ બન્યા હતા. તા. ૨૬-૨-૧૯૨૬નાં દિને પંડિત મોતીલાલ નહેરૂએ પોતાનાં પુત્ર જવાહરલાલ નહેરૂ પર લખેલો પત્ર સાડાપાંચ વર્ષે ૧૯૩૧માં મળ્યો હતો.
- સુરતનાં મિરઝાઓને હરાવી ૬/૩/૧૫૭૩નાં રોજ સૂર્યોદયનાં સમયે કિલ્લા પર અકબરે પોતાનો લાલ ધ્વજ ફરકાવ્યો હતો.
-૧૨/૩/૧૮૬૭નાં દિને વડોદરામાં ગુનેગારને હાથી નીચે ચગદાવી મારવાની સજાની છેલ્લી ઘટના બની હતી, પછી આવી નિર્દયી સજા બંધ થઇ હતી.
- વલસાડનાં અબ્રામામાં આવેલ તડકેશ્વર મંદિરની વારંવાર છત તૂટી પડતાં પૂજારી ભકતોએ મહાદેવને મંજુર નહીં હોવાની શ્રધ્ધા સાથે છતવિહીન જ શિવાલય મંદિર બનાવ્યું છે. જેની અનેક શ્રધ્ધાળુઓ મુલાકાત લે છે.
- ભરૂચ નજીકનાં મિયાંગામથી ડભોઇની વીસ માઇલની રેલ્વેલાઇન આઠમી એપ્રિલ ૧૮૭૩નાં દિને શરૂ થઇ હતી.
- જલાલપોર તાલુકાનાં કરાડી ગામનાં ગુલાબભાઇ પટેલે ન્યુઝીલેન્ડની બાસ્કેટ બોલની રમતનાં કેપ્ટનપદે રહી ઓસ્ટ્રેલિયાનો સફળ પ્રવાસ કરેલો. જે સિધ્ધિને આજે પણ કાંઠા વિસ્તાર ભૂલી શકયો નથી.
- સને ૧૮૫૨ની ૨૩મી એપ્રિલે સુરતનાં કલેકટર જેમી રોજર્સે સુરત સુધરાઇની સ્થાપના કરી હતી.

ડભલાઇની સરકારી જમીનો (અનુસંધાન પાના સાતનું)

ગામની મુલાકાત લેતાં મહેસુલી તંત્રનાં અસ્તિત્વ સામે પ્રશ્નાર્થ મૂકાઈ જવા પામ્યો છે. ડભલાઈ ગામપંચાયતની હદમાં આવેલ સરકારી તળાવ અને ગૌચરની જમીનો અનુક્રમે જાહેર હેતુ અને ગામનાં ઢોરોને ચરાવવા માટે ગૌચરનો ઉપયોગ થતો હોય છે. પરંતુ ગામલોકો કહે છે. ગૌચરની જમીનમાં ખાનગી ઈસમો દ્વારા કબજો કરીને ખેતી કરવામાં આવે છે.

ડભલાઈ ગામની સરકારી માલિકીની ગૌચરની જમીનમાં ખેતી થતી હોવા છતાં તલાટી કે પછી મામલતદાર કચેરી દ્વારા પણ કોઈ કાર્યવાહી થતી ન હોવાથી સામાન્ય પ્રજા મુંઝવણમાં મૂકાઈ જવા પામી છે. સરકારી તળાવ અને ખરાબાની જમીનોમાં પણ ખાનગી ઈસમનો કબજો હોય આ વિસ્તારમાં મહેસુલીતંત્રનાં ચારિત્ર્ય સામે પ્રશ્નાર્થ મૂકાઈ રહ્યો છે. ત્યારે જિલ્લા કલેકટર ડો. સંધ્યા મેડમ તપાસ કરાવી કાર્યવાહી કરાવે એવી લોકમાંગ ઉઠી રહી છે.

સ્થાપત્ય અને ધર્મસ્થળોથી પ્રસિધ્ધ (અનુસંધાન પાના સાતનું)

પ્રતિષ્ઠા કરવામાં આવી હતી.

જૂનાગઢથી વેરાવળ અને સોમનાથ જતાં ૯૫ કિ.મી. અંતરે ભાલકા તીર્થ સ્થાન આવેલ છે. મદ્યપાનથી ચકચૂર બનેલા યાદવોનો અંદરો-અંદર લડવામાં સંહાર થયો એનાથી ગમગીન થઈને અહીં શ્રીકૃષ્ણ પીપળાના વૃક્ષ નીચે યોગ સમાધિમાં બેઠા હતા. ત્યારે જરા નામના પારધીએ ભૂલથી તેમને મૃગ સમજીને બાણ માર્યું. તે ગભરાઈને પોતાના અપરાધની ક્ષમા માંગવા લાગ્યો ત્યારે ભગવાન શ્રીકૃષ્ણએ પારધીને આશ્વાસન આપ્યું જે કાંઈ થયું તે મારી ઈચ્છાથી થયું છે. એવું કહીને પારધીને માફ કરી દીધો અને પોતાની ક્રાન્તિથી વસુંધરાને વ્યાપી સ્વર્ગમાં સીધાવ્યા. અહીં પારધીએ ભગવાન શ્રીકૃષ્ણને બાણ મારેલું એટલા માટે આ સ્થાનને ભાલકાતીર્થ કહેવામાં આવે છે.

સાસણ ગીર જૂનાગઢ જિલ્લા મથકથી ૬૦ કિ.મી. અંતરે આવેલું છે. સિંહ, સાવજ, ઉનિયો વાઘ, બબ્બર શેર તરીકે જગપ્રસિધ્ધ એશિયાટીક લાયન સોરઠના સાવજને કુદરતના ખોળે વિહરતો નિહાળવા ગીરનું જંગલ ખૂંદવું પડે, ૧૫ થી ૧૮ વર્ષની આયુષ્ય ધરાવતા નર સિંહની લંબાઈ ૨૧૦ સે.મી. (માથાથી પૂંછડી સુધી) અને માદાની ૨૮૯ સે.મી. લંબાઈ હોય છે.

જૂનાગઢથી ઉના થઈ ૨૧૦ કિ.મી. અને જૂનાગઢથી ધારી થઈને ૧૪૦ કિ.મી. અંતરે આવેલું તુલસીશ્યામનું સુંદર મંદિર અને રહેવા માટે ધર્મશાળા છે, બાજુમાં ટેકરી પર રૂક્ષ્મણીજી બિરાજમાન છે. યાત્રિકો માટે અન્નક્ષેત્ર ચાલે છે.

જૂનાગઢથી ૨૧૦ કિ.મી. દૂર શાણા વાંકીયાની પૌરાણીક ગુફાઓનો નજારો નિહાળવા જેવો છે. વાંકીયા ગામનાં શાણાનો ડુંગરને પાંડવો પવિત્ર કરી ગયા હોવાનું લોકજીભે સાંભળવા મળે છે. ભગવાન બુધ્ધનાં અનુયાયીઓની તપોભૂમિ પણ આ ડુંગર હોય તેવું મનાય છે.

જિલ્લા મથક જૂનાગઢથી ૨૨ કિ.મી.ના અંતરે વંથલી તાલુકામાં આવેલ ખોરાસા ગામમાં શ્રી વેંકટેશ ભગવાનનું ભવ્ય મંદિર છે. આહિર જ્ઞાતિની વસ્તી ધરાવતાં ખોરાસા ગામ ખોરાસા આહિરથી અને ભગવાન વેંકટેશના મંદિરથી સુવિખ્યાત છે.

બીલખા શેઠ સગાળશાનું નામ આવતાં ચેલૈયાનું બલિદાન યાદ આવે છે. અહીં ભગવાન સાધુ સ્વરૂપે શેઠ સગાળશાના ઘરે પધારી જમણમાં તેના પુત્રનું બલિદાન માંગ્યુ હોવાની માન્યતા છે. ધર્મવીર શેઠ સગાળશાએ પુત્રનું બલિદાન આપી સાધુ સ્વરૂપે પધારેલા ભગવાનને તૃપ્ત કર્યા આથી ભગવાન પ્રસન્ન થઈ ચેલૈયાને સજીવન કર્યો તે સ્થળ બીલખા પ્રવાસીઓ માટે યાત્રાધામ બની ગયેલ છે.

જૂનાગઢથી ૧૦૦ કિ.મી. અંતરે કનકાઈ થઈ મધ્ય ગીરમાં આવેલ બાણેજ પ્રાચીન તીર્થ છે. સંતશ્રી સરસ્વતી બાપુની કઠીન તપોભૂમિ એટલે બાણેજ. લોકવાયકા એવી છે કે, માતા કુંતીને તરસ લાગતા અર્જુને ધરામાંથી બાણ મારી ગંગાનું પ્રાકટ્ય કર્યું હતું. આથી જ આ સ્થળને લોકો બાણગંગા તરીકે પણ ઓળખે છે. અહીં મહાદેવ અને ગંગામૈયાનું મંદિર ધર્મની જ્યોત પ્રકટાવે છે.

જૂનાગઢથી ૮૦ કી.મી. દૂર વિસાવદરથી ૩૦ કી.મી.નાં અંતરે ગીરની ગોદમાં આવેલું કનકાઈ તીર્થ સ્થળ જુદી-જુદી જ્ઞાતિના કુળદેવી તરીકે પૂજાતા માતા કનકેશ્વરીનું સુંદર મંદિર આવેલું છે. કનકસેન ચાવડાએ વસાવેલ નગરીમાં કુળદેવી તરીકે માતા કનકેશ્વરીની સ્થાપના કરી હતી.

જૂનાગઢથી ૫૫ કી.મી.નાં અંતરે વિસાવદર પાસે આવેલ સત્તાધારની જગ્યા દર્શનીય છે. અહીં આપા ગીગાની સમાધિ આવેલ છે. પ્રવર્તમાન ગાદીપતિ જીવરાજબાપુનાં ગરૂવર્ય સંતશિરોમણી શ્રી શામજીબાપુને કુંભમેળામાં સંતશિરોમણીનું બિરૂદ મળેલ હતું. આંબાજળ નદીનાં કાંઠા પર શોભાયમાન સત્તાધાર ''ભૂખ્યાને રોટલો અને અનાથને આશરો'નાં સૂત્રને ખરા અથમાં સાર્થક કરે છે.

સત્તાધાર

ભેંસાણ તાલુકામાં આવેલા પરબ ધામ જઈએ ત્યારે ચિત્તને અનેરી શાંતિનો અનુભવ થાય છે. રક્તપિત્ત કુષ્ઠરોગના દર્દીઓને સમાજ જ્યારે અસ્પૃશ્ય અને અછુત ગણતો ત્યારે જીવા રબારીને ત્યાં જન્મેલા દેવા રબારીએ કુષ્ટરોગીઓની સેવા-સુશ્રૂષા કરવાની કઠીન જવાબદારી અંત:સ્ફુર્ણાથી ઉપાડી લીધી હતી.

તાલાળા તાલુકાનાં ભીમદેવ ગામની સીમમાં સૂર્ય સમર્પિત ઈ.સ. ૯મી સદીનું છતવાળુ પ્રવેશ દ્વાર ધરાવતા પૂર્વાભિમુખ સૂયમંદિર આવેલુ છે. એના ગર્ભગૃહના પ્રવેશ દ્વારે સૂર્યની પત્ની રજની અને નિશપ્રભાની સ્વાંગમાં ઉભેલી પ્રતિમાઓ છે. એનું નાગર શૈલીનું ઉત્કૃષ્ઠ શિખર આ પ્રકારનું પહેલુ ઉદાહરણ છે. ગીર બોર્ડરને અડીને આવેલું ભીમ દેવળ ગામ પાંડવપુત્ર ભીમે વસાવેલ હોવાની માન્યતા છે.

કોડીનાર-વેરાવળ હાઈવે પર દર્શનિય પ્રાંચી તીર્થ સ્થળ આવેલુ છે. 'સો વાર કાશી એક વાર પ્રાંચી'ની ઉક્તિ સાર્થક કરતા આ સ્થળે સરસ્વતી નદી પૂર્વમાં વહન કરે છે. અહીં પિતૃતર્પણ કરવા દેશ દેશાવરથી અનેક ભાવિકો આવે છે.

જૂનાગઢ શહેરથી ૧૨૫ કિ.મી. દૂર જામવાળા થઈને ઘાંટવડ ગામે જતા શીંગવડા નદીનાં તટે ભગવાન રૂદ્રેશ્વર બિરાજે છે.

ઉના તાલુકામાં શીંગવડી નદી પરનો નયનરમ્ય ધોધ પ્રવાસીઓ માટે આકર્ષણનું કેન્દ્ર છે. વાતાવરણ વચ્ચે આવેલો ઝમઝીર ધોધ નિહાળવા દર વર્ષે પ્રવાસીઓ અહીં ઉમટે છે.

ભગવાન સ્વામિનારાયણે છપૈયાથી રાષ્ટ્ર પરિભ્રમણ કરીને લાજપુરમાં (લોએજ) સાત વર્ષ ઉપરાંત ઉગ્ર તપશ્ચર્યા કરી હતી. તેઓ સંપ્રદાયમાં નીલકંઠવર્ણ તરીકે પૂજાયા હતા. માંગરોળ નજીકનું લોજપુરધામ (લોઅજ) નીલકંઠ ભૂમિ તરીકે પ્રસિધ્ધ છે.

જૂનાગઢથી ૭૦ કિ.મી. અંતરે સ્થિત ચોરવાડ બીચ મનમોહક છે. સાગર કાંઠે પહોંચતા પહેલા ચારેય દિશાની હરિયાળી પ્રાકૃતિક સંપદા, નાળીયેરીના વૃક્ષોના ઝૂંડો નાળીયેરથી લટકતા જોવા એ પણ લ્હાવો છે.

અહેમદપુર માંડવીનો સમુદ્ર તટ મન ભરીને માણવા લાયક છે. નિર્મળ સોનેરી સમુદ્ર, તાડના વૃક્ષના ઝૂંડો, સૂર્ય પ્રકાશથી ચમકતી ફૂલોની કાબર ચીતરી ચાદર, વિશાળ તટ, ફીણભર્યા દરિયાઈ મોજા આ બધું જ છલોછલ ઉભરાતાં તારૂણ્યની તાજા યૌવનસભર લાગણી જગાડનાર પ્રેરક બની રહે છે.